

iPB

Indicadors | Progrés | Benestar

Actualització dels IPB Cambra i focus en l'equitat generacional

Gabinet d'Estudis Econòmics

Cambrà de Comerç de Barcelona

IPB

Indicadors de Progrés i Benestar

PIB

Educació

Innovació

Salut

Serveis
públics

Consum
privat

Energia i
contaminació

Desigualtat
i pobresa

Equitat
generacional
i de gènere

Equitat
en la
distribució

Eficiència
en la
producció

Equitat
+
Eficiència
=
Resiliència

PROGRÉS

BENESTAR

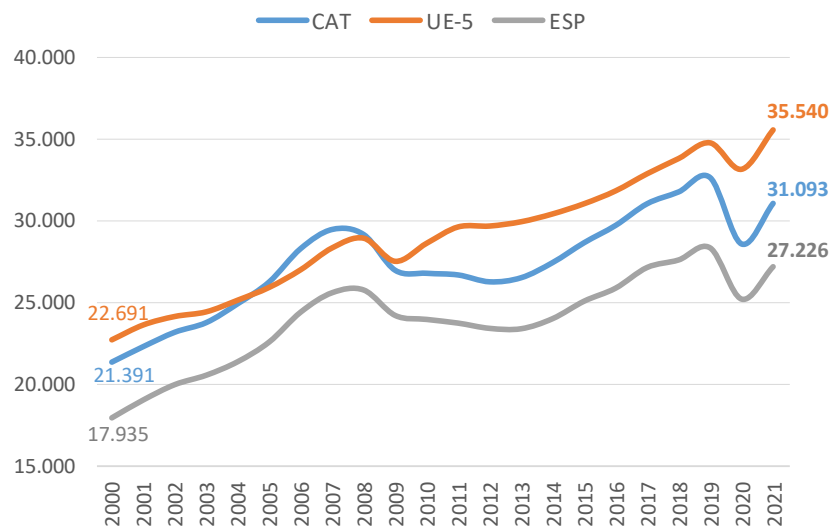
SOSTENIBILITAT

QUALITAT DEL CREIXEMENT

1.1. PROGRÉS ECONÒMIC → PIB

PIB per càpita (€ corrents PPA) CAT / UE-5

PIB per càpita. Euros corrents, PPA. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat, INE i Eurostat

CAT: Catalunya,

ESP: Espanya

UE-5: Alemanya, França, Itàlia, Bèlgica i Països Baixos

PPA: Paritat de Poder Adquisitiu

El procés de convergència de CAT en termes de PIB per càpita amb el nucli europeu s'havia estancat abans de la Covid (CAT/UE-5 2017 = 94,6%; 2019 = 94,0%).

L'impacte de la pandèmia ha significat un nou retrocés del nivell de progrés econòmic relatiu amb la UE-5 (CAT/UE-5 2021 = 87,5%).

Convergència CAT/UE-5:
86,4% el 2020 / 87,5% el 2021

1.1. PROGRÉS ECONÒMIC → PIB

PIB per càpita (€ 2015) CAT

PIB per càpita. Euros constants 2015. Trim. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

El PIB per habitant a CAT es recupera de forma gradual després del fort impacte de la Covid-19.

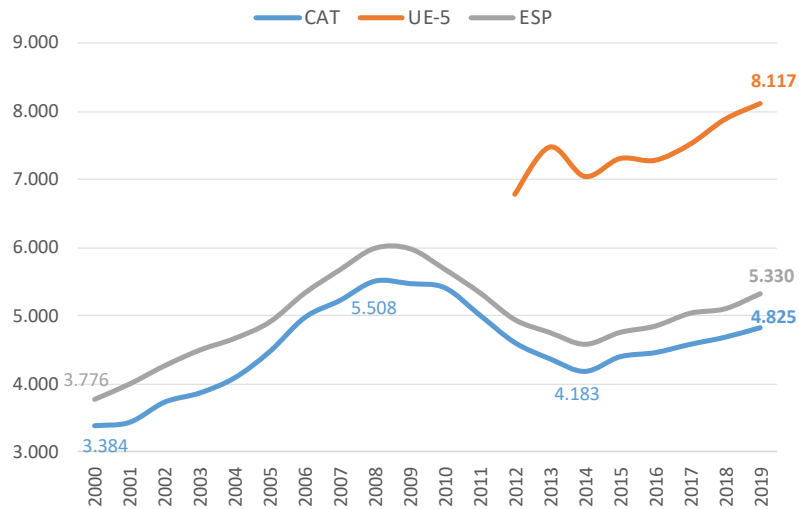
El PIB per càpita el 2T 2022 se situa un 1,4% per sota del 4T 2019 (2,8% el 1T 2022).

Millora gradual, però no s'han assolit els nivells previs a la Covid-19

1.2. PROGRÉS SOCIAL → EDUCACIÓ

Despesa pública en educació (€ corrents PPA) CAT / UE-5

Despesa pública per estudiant. Euros corrents, PPA. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Educació, el Departament d'Ensenyament i Eurostat

Despesa pública per estudiant: despesa en centres públics i concertats per estudiant matriculat en tots els nivells educatius.

PPA: Paritat de Poder Adquisitiu

Malgrat que la **despesa pública en educació per estudiant a CAT** ha augmentat un **15,3%** els últims 5 anys, encara no ha recuperat el nivell previ a la crisi immobiliària.

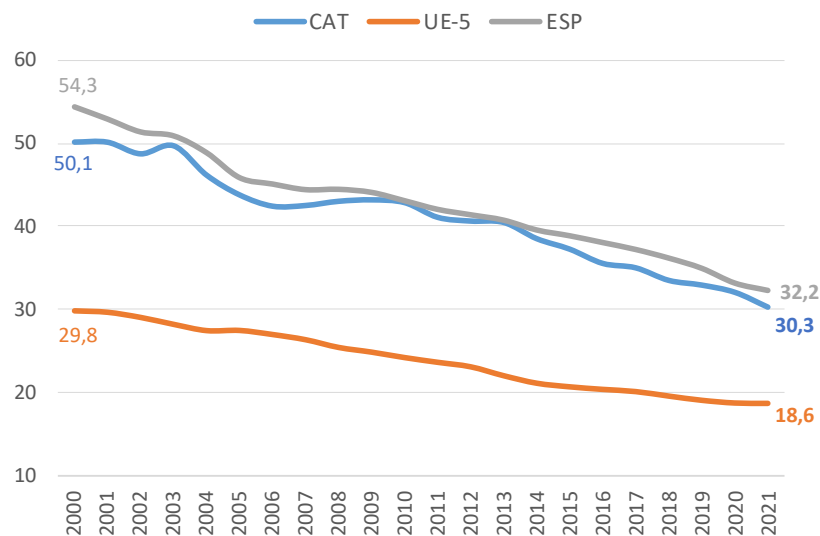
En termes relatius, **CAT està estancada en comparació amb la UE-5** (CAT/UE-5 2014 = 59,4%; 2019 = 59,4%).

Estancament CAT/UE-5:
59,4% el 2018 / 59,4% el 2019

1.2. PROGRÉS SOCIAL → EDUCACIÓ

Pes dels actius poc qualificats en la força de treball (%) CAT / UE-5

Actius de baixa qualificació. En % total actius. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i INE

Actius de baixa qualificació: persones que treballen o busquen feina amb estudis fins a l'ESO.

Després d'una etapa de divergència marcada per la bombolla immobiliària, **CAT redueix un terç del diferencial en el percentatge d'actius de baixa qualificació respecte a la UE-5** (18,5 p.p. el 2013 als 11,7 p.p. el 2021).

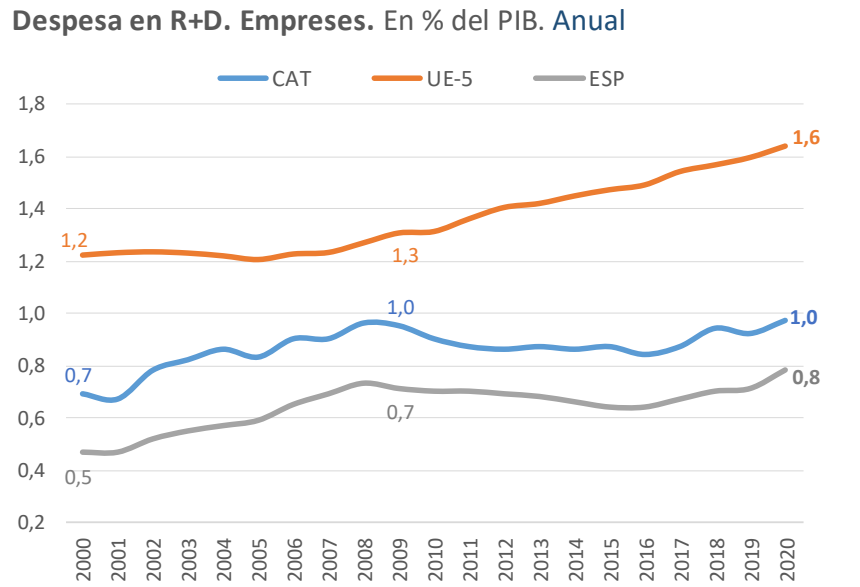
L'any 2021 CAT ha reduït en 1,7 p.p. el pes dels actius de baixa formació respecte al 2020, mentre que a la UE-5 s'ha mantingut estable.

Convergència CAT/UE-5: Diferencial més petit. De 13,4 punts percentuals (UE-5 menys CAT) el 2020 a 11,7 p.p. el 2021.

1.2. PROGRÉS TECNOLÒGIC → INNOVACIÓ

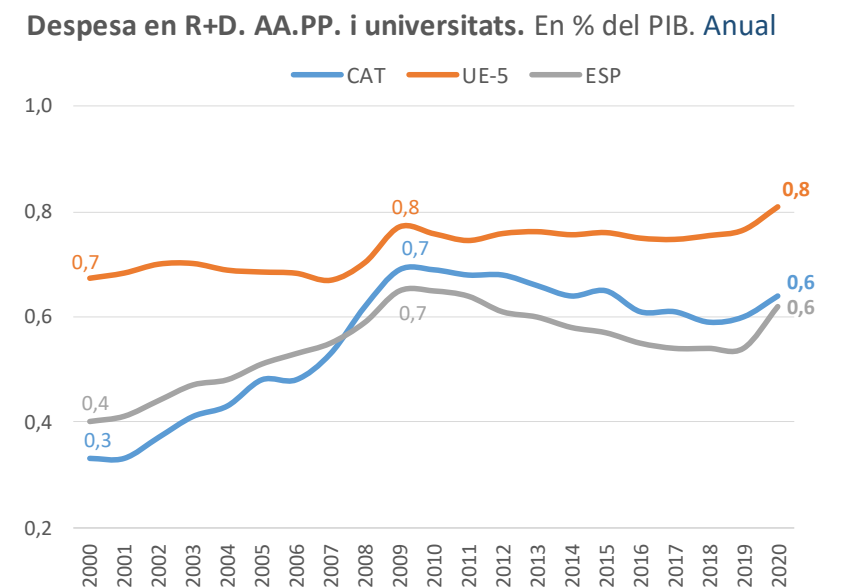
Despesa en R+D (%PIB) CAT / UE-5

El % R+D/PIB a CAT s'ha estancat en l'àmbit empresarial i ha disminuït lleugerament en el sector públic des de la crisi del 2009 (l'increment del 2020 s'explica essencialment per la intensa caiguda del PIB). En canvi, a la UE-5 el sector privat experimenta un creixement progressiu del % R+D/PIB des del 2006. Els Fons Next Generation EU poden esdevenir una palanca clau per revertir aquesta tendència.

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i l'INE (2019)

Despesa R+D de les AA.PP i universitats: inclou la despesa en R+D de les universitats públiques i privades.

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i l'INE (2019)

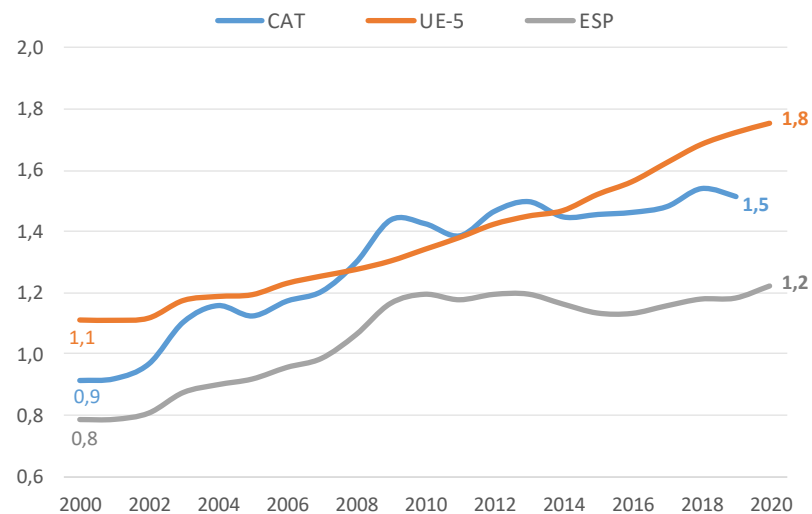
Es mantenen els diferencials (en p.p.) en ambdós indicadors (gràcies a que el PIB cau més a CAT).

1.2. PROGRÉS TECNOLÒGIC → INNOVACIÓ

Ocupats en activitats de R+D i investigació (%) CAT / UE-5

Treballadors en activitats de R+D i investigadors. Anual

%, sobre el total ocupats

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat

Treballadors en activitats de R+D i investigadors: l'indicador fa referència al nombre de treballadors en activitats de R+D i investigadors equivalents a temps complet.

CAT va convergir ràpidament amb la UE-5 en el pes d'ocupats en activitats dedicades a la R+D i investigació durant els anys d'expansió econòmica (efecte estadístic a partir del 2008 degut a la forta destrucció d'ocupació).

Durant l'etapa de recuperació (2014-2019) s'ha produït un **estancament a CAT i un creixement més accentuat a la UE-5**.

Divergència CAT/UE-5: Diferencial més gran. De 0,1 punts percentuals (UE-5 menys CAT) el 2018 a 0,2 p.p. el 2019 (també es podria dir que es manté el diferencial).

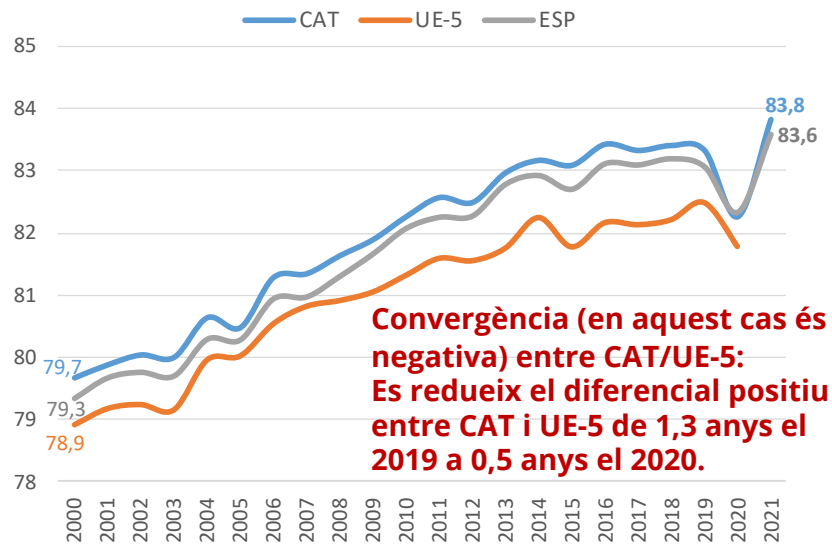
2.1. BENESTAR FÍSIC → SALUT

Esperança de vida (anys) i despesa en salut (€ corrents PPA) CAT / UE-5

L'esperança de vida a CAT (abans de la Covid) augmentava més ràpidament en comparació amb la UE-5. L'èxit del procés de vacunació i la menor mortalitat de les successives onades de coronavirus ha provocat que el descens del 2020 sigui transitori. La major esperança de vida a CAT contrasta amb el diferencial persistent del 40% en despesa en salut pública i privada per habitant en relació amb el nucli europeu.

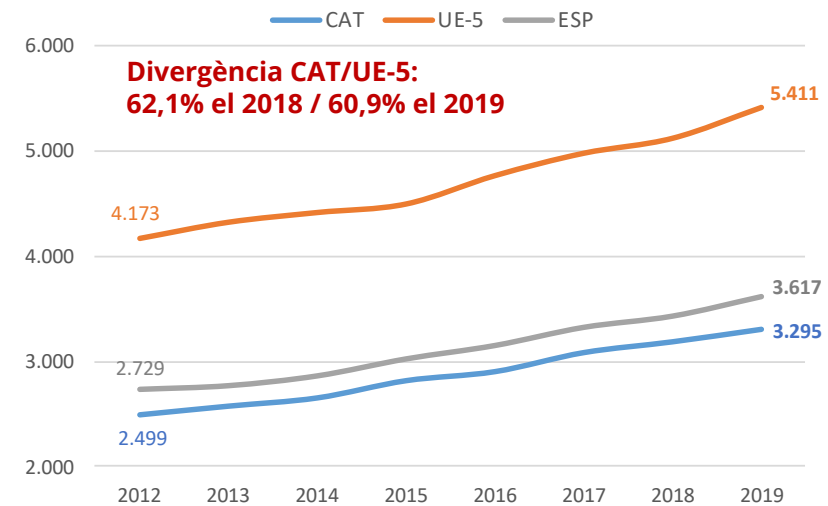
Esperança de vida. Anys. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'INE i Eurostat

Esperança de vida: esperança de vida al néixer a CAT i ESP i amb menys d'1 any a la UE-5.

Despesa en salut pública i privada per càpita. PPA, dòlars. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de CatSalut i OCDE

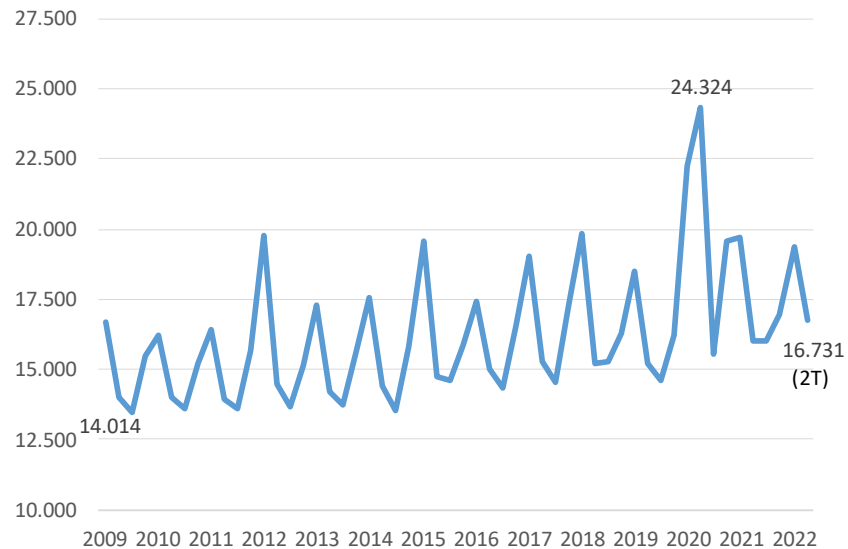
La despesa sanitària pública a Catalunya la componen: Generalitat de Catalunya, corporacions locals, mutualitats públiques de l'Estat, SS i Administració de l'Estat.

La despesa sanitària privada a Catalunya s'estima a partir de: pagament directe de les llars; despesa en assegurances lligades a la salut; despesa de les IPSFL, i despesa en formació bruta de capital.

2.1. BENESTAR FÍSIC → SALUT

Mortalitat (defuncions) CAT

Total defuncions. Trimestral. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat (fins al 2020) i Generalitat de Catalunya (2021)

La **taxa de mortalitat mostra una tendència creixent vinculada amb l'envelliment** progressiu de la població (el creixement mitjà de la mortalitat se situa en el 0,8% anual entre el 2009 i el 2019).

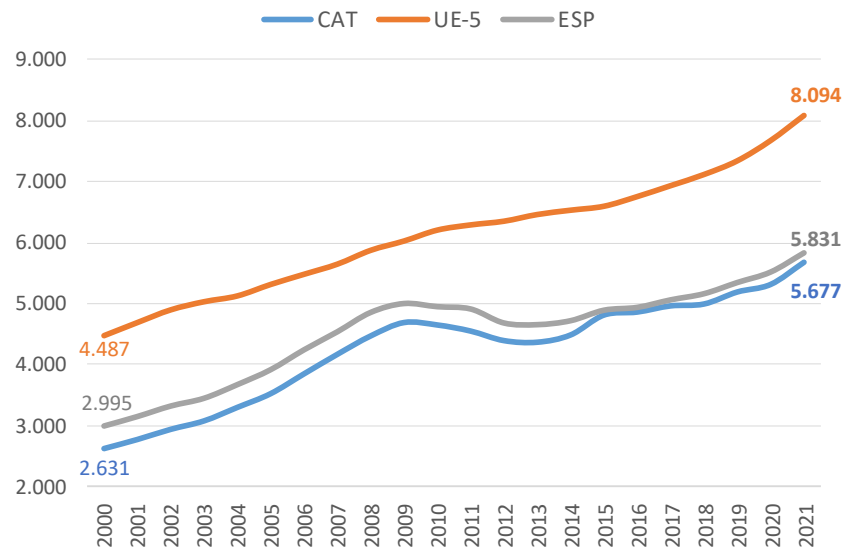
L'èxit de les successives campanyes de vacunació de la Covid-19 han provocat que el repunt de la mortalitat a CAT l'any 2020 sigui transitori.

A Catalunya se segueix registrant un excés de mortalitat en comparació amb les taxes de creixement prèvies a la pandèmia.

2.2. BENESTAR SOCIAL → SERVEIS PÚBLICS

Consum públic (€ corrents PPA) CAT / UE-5

Consum públic per càpita. Euros corrents, PPA. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat, INE i Eurostat

Consum públic: inclou la despesa sanitària, en educació, seguretat, sous dels funcionaris, etc. No inclou la inversió pública, les pensions, les prestacions d'atur i l'amortització del deute públic.

PPA: Paritat de Poder Adquisitiu.

El consum públic per càpita va augmentar intensament a CAT en termes comparatius amb la UE-5 durant l'etapa expansiva (CAT/UE-5 2000 = 58,6%; 2008 = 76,0%).

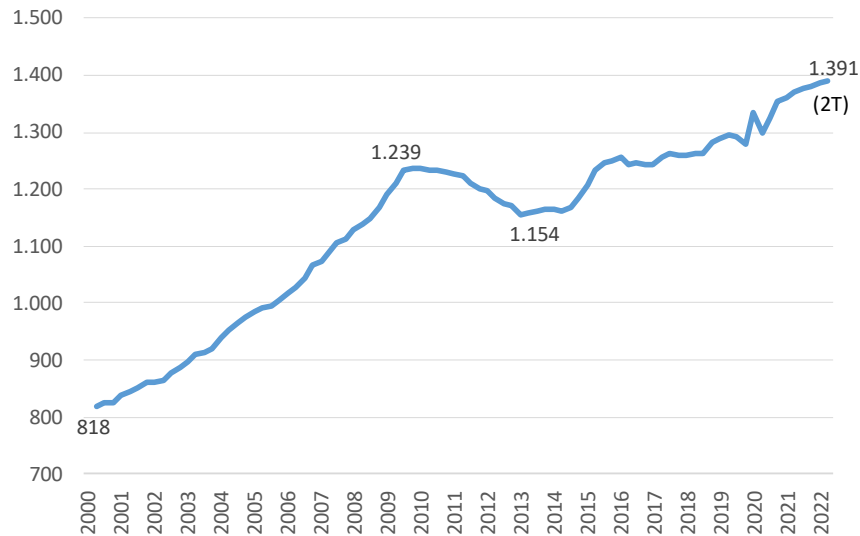
Un cop superada la crisi del 2008, la despesa dels serveis públics bàsics a CAT es troba pràcticament estancada en relació amb la UE-5 (CAT/UE-5 2014 = 68,6%; 2021 = 70,1%).

**Convergència CAT/UE-5:
69,2% el 2020 / 70,1% el 2021**

2.2. BENESTAR SOCIAL → SERVEIS PÚBLICS

Consum públic (€ 2015) CAT

Consum públic per càpita. Euros constants 2015. Trimestral. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

Consum públic: inclou la despesa sanitària, en educació, seguretat, els sous dels funcionaris, etc. No inclou la inversió pública, les pensions, les prestacions d'atur i l'amortització del deute públic.

La despesa real en serveis públics per habitant a CAT ha augmentat un 70% des de l'any 2000 (molt per sobre del 13% del PIB per càpita fins al 2019).

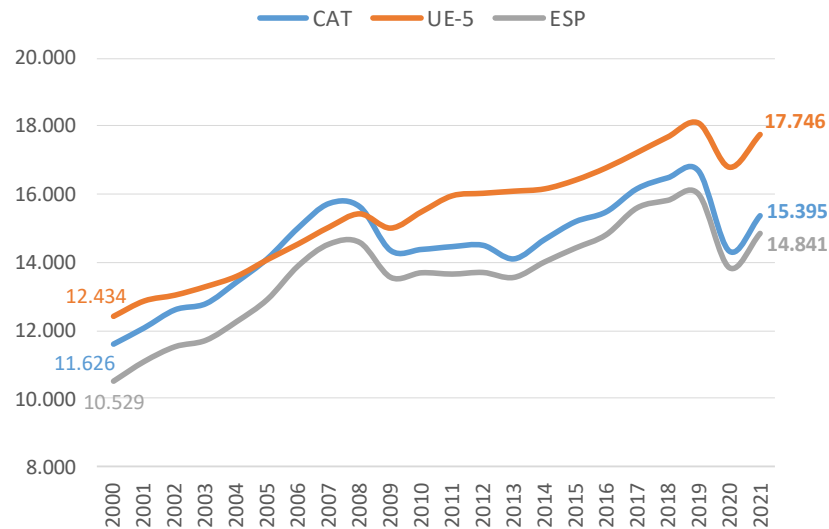
Després del fort creixement de la despesa pública per contrarestar l'impacte de la pandèmia, **es recupera la tendència dels anys previs a la Covid.**

Augmenta progressivament el consum públic per habitant.

2.2. BENESTAR ECONÒMIC → CONSUM PRIVAT

Consum privat (€ corrents PPA) CAT / UE-5

Consum privat per càpita. Euros corrents, PPA. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat, INE i Eurostat

PPA: Paritat de Poder Adquisitiu.

El patró de creixement de **CAT** mostra un **procés de convergència del consum privat per càpita en etapes expansives i de divergència en períodes recessius**.

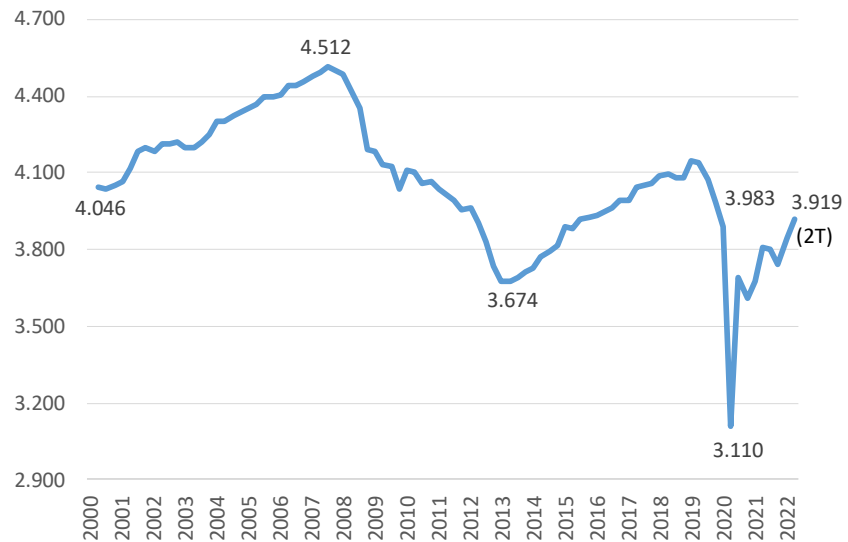
La recuperació del consum de les llars l'any 2021 ha estat intensa a CAT, però se **situa molt lluny dels nivells relatius amb la UE-5 de 2019** (CAT/UE-5 2019 = 92,4%; 2021 = 86,8%).

**Convergència CAT/UE-5:
85,5% el 2020 / 86,8% el 2021**

2.2. BENESTAR ECONÒMIC → CONSUM PRIVAT

Consum privat (€ 2015) CAT

Consum privat per càpita. Euros constants 2015. Trimestral. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

El consum real privat per habitant a CAT abans de l'esclat de la pandèmia era un 1,6% inferior en comparació amb els inicis del segle XXI.

El consum privat per càpita es recupera gradualment malgrat el fort augment de la inflació, però el 2T 2022 encara se situa un 1,6% per sota del nivell pre-pandèmia.

Millora gradual, però no s'han assolit els nivells previs a la Covid-19

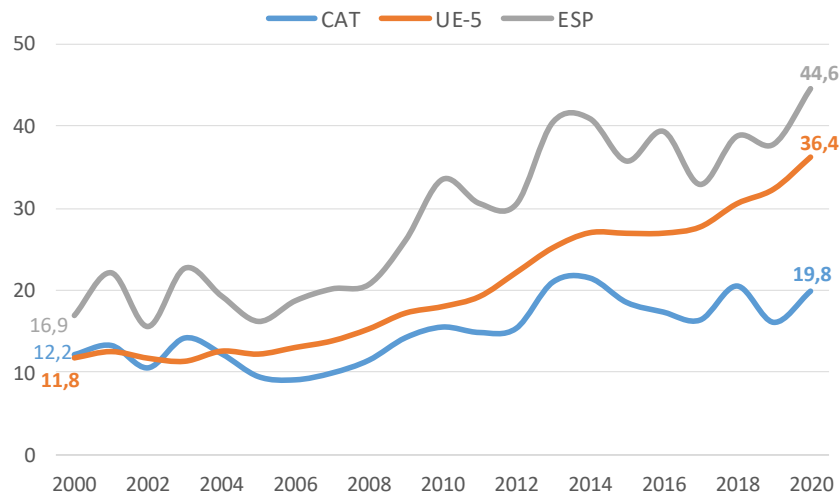
3.1. SOSTENIBILITAT AMBIENTAL → ENERGIA

Producció elèctrica renovables i autoabastiment energètic (%) CAT / UE-5

A CAT el pes de la producció elèctrica en renovables es troba estancat des del 2013, contràriament amb la tendència a ESP i la UE-5. Aquest fenomen es tradueix en una dependència d'importació energètica més elevada (el 2019 només produïa un terç de l'energia que consumia). Els Fons Next Generation EU representen una gran oportunitat per transformar l'actual model de producció i consum energètic.

Es manté el diferencial (16,5%).

Producció bruta d'energia elèctrica amb fonts renovables. Anual %, sobre el total de la producció elèctrica bruta.

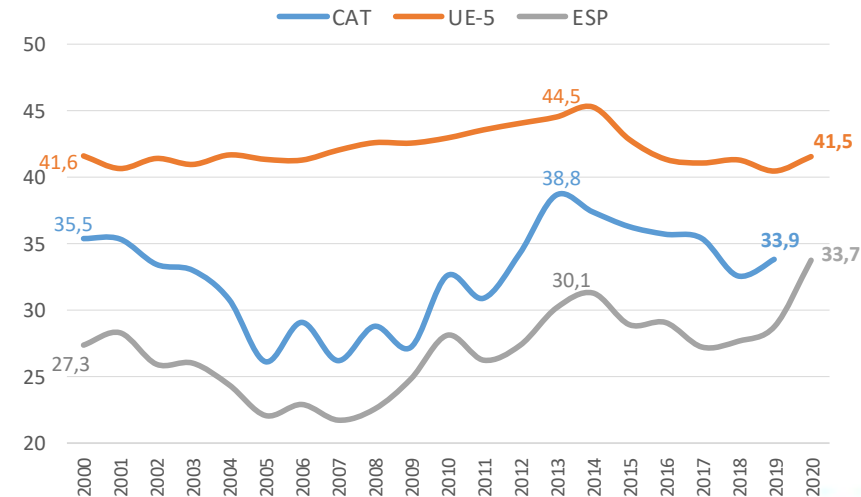

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Català de l'Energia i Eurostat

Fonts renovables: inclou l'energia hidràulica, hidroelèctrica, eòlica, solar, geotèrmica, combustibles renovables, residus renovables i altres.

Convergència CAT/UE-5:
De 8,6 p.p. (2018) a 6,5 p.p. (2019).

Autoabastiment energètic. Anual %, producció d'energia primària respecte al consum energètic.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Català d'Energia i Eurostat

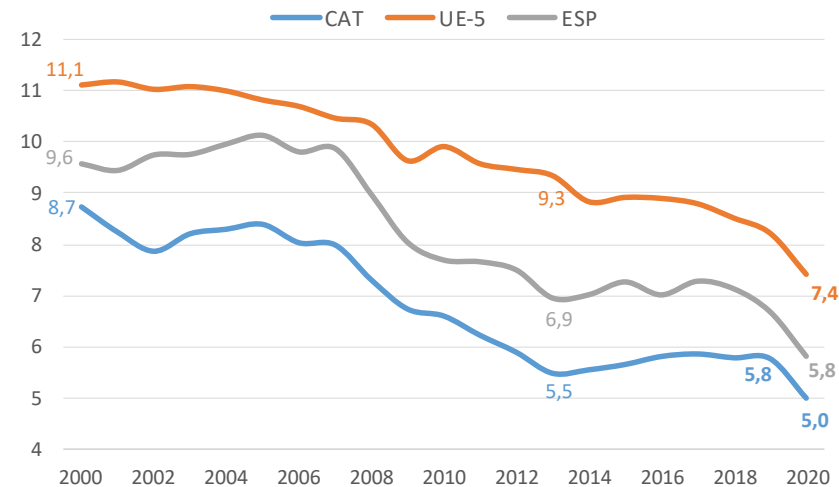
Producció primària d'energia: producció energètica generada directament a partir dels recursos naturals interns d'un territori. Exclou el saldo energètic i el procés de transformació de l'energia.

Consum energètic total: consum energètic que utilitza una economia (inclou les necessitats energètiques dels diferents sectors econòmics, pèrdues de distribució i la transformació d'energia).

3.1. SOSTENIBILITAT AMBIENTAL → CONTAMINACIÓ

Emissions de gasos contaminants (tones de CO₂ per càpita)

Emissions de gasos d'efecte hivernacle. Anual
Tones de CO₂ equivalent per càpita

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) i European Environment Agency. *Dada 2020 a Catalunya Avanç de l'estimació (OCCC).

Les fonts de generació d'emissions són:

1. Activitats de combustió (sector energètic, indústries manufactureres i construcció, transport i altres sectors);
2. Emissions fugitives de combustibles (combustibles sòlids, petroli i gas natural);
3. Processos industrials (no energètics);
4. Agricultura;
5. Tractament i eliminació de residus.

Les **emissions de CO₂ per habitant a CAT se situen molt per sota del nucli europeu**, fet que s'explica pel model de producció català més intensiu en energia nuclear i el seu ús residual de carbó.

La contracció de l'activitat econòmica i el descens de la mobilitat l'any 2020 van propiciar una **forta caiguda dels gasos d'efecte hivernacle** a totes les economies comparades.

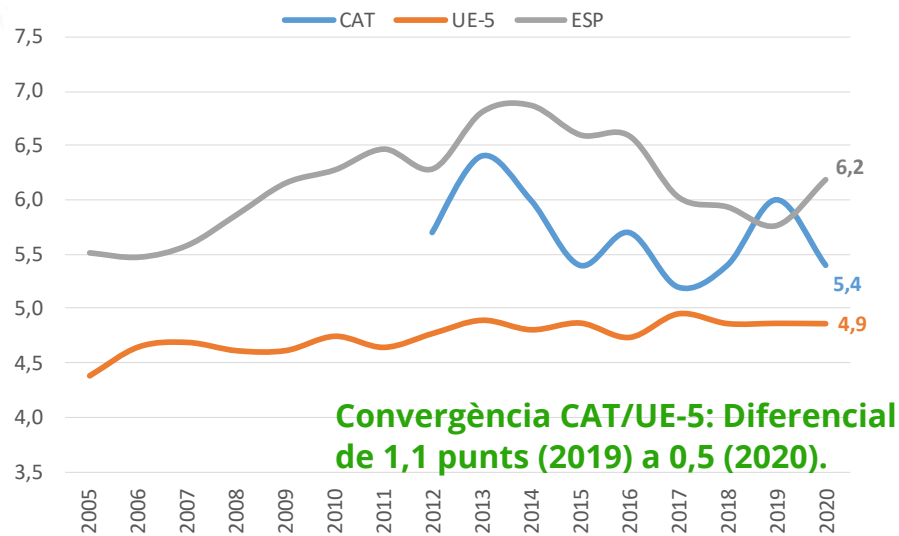
3.1. SOSTENIBILITAT SOCIAL (I) → DESIGUALTAT

Coeficient S80/S20 i coeficient de Gini (valors índex) CAT / UE-5

La desigualtat a CAT està fortament vinculada amb l'evolució de la taxa d'atur i és sistemàticament superior a la UE-5. Les mesures d'urgència aprovades per minimitzar l'impacte de la Covid-19 (ERTOS, ajuts directes al teixit empresarial, crèdits, etc.) van ser efectives per contenir l'augment de la desigualtat.

Coeficient S80/S20 després de transferències socials. Anual

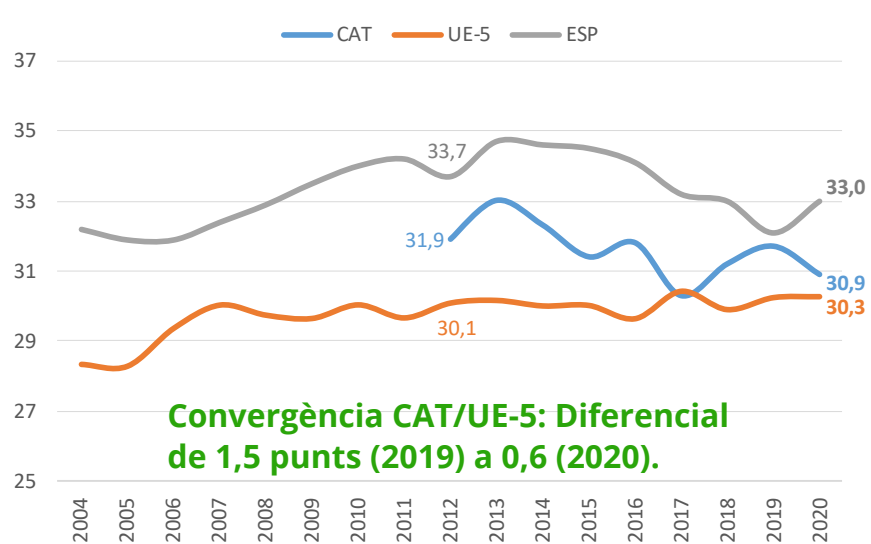

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i l'INE

S80/S20: Suma dels ingressos del 20% d'individus amb rendes més altes dividit per la suma dels ingressos del 20% d'individus amb un nivell de renda inferior.

Coeficient de Gini després de transferències socials. Anual

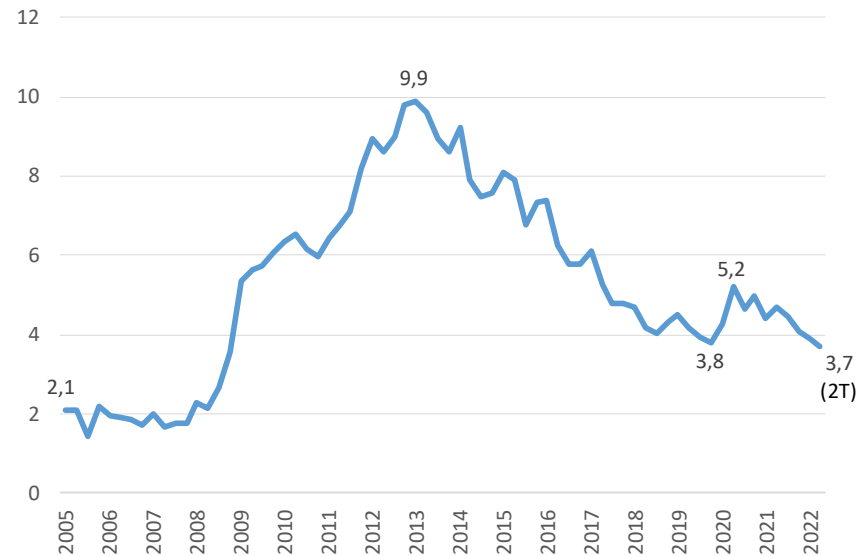
Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i Idescat

Coeficient de GINI: quantifica el grau de desigualtat en la distribució de la renda (augmenta a mesura que la desigualtat econòmica és més elevada).

3.2. SOSTENIBILITAT SOCIAL (I) → POBRESA

Llars amb tots els actius desocupats (%) CAT

Llars amb tots els actius desocupats. % total. Trimestral. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

Actius: persones que treballen o busquen feina.

El percentatge de llars amb tots els actius a l'atur mostra una evolució procíclica, fet que suggereix l'aprovació de polítiques encaminades a mitigar la destrucció d'ocupació en períodes recessius.

Les mesures excepcionals de **protecció del teixit empresarial** (ERTOs, crèdits ICO, etc.) han permès **contenir el que hagués estat un fort augment de la pobresa a CAT degut a l'impacte de la Covid.**

Millora gradual i ja se situa per sota dels nivells previs a la Covid-19

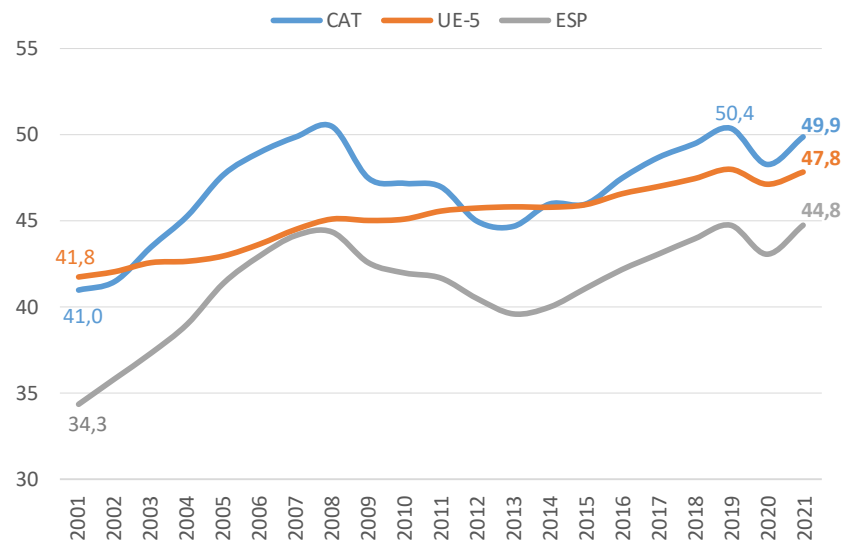
3.3. SOSTENIBILITAT SOCIAL (II) → EQUITAT DE GÈNERE

Taxa d'ocupació femenina (%) i bretxa salarial de gènere (%) CAT / UE-5

La **taxa d'ocupació femenina a CAT creix intensament el 2021**, mantenint un diferencial positiu amb el nucli europeu. La **bretxa salarial de gènere augmenta lleugerament a CAT i ESP el 2020**, contràriament a la tendència decreixent del període de recuperació (2013-2019).

Divergència CAT/UE-5 (en aquest cas la divergència és positiva). De 1,2 p.p. (2020) a 2,1 p.p. (2021).

Taxa d'ocupació femenina. En percentatge. Anual

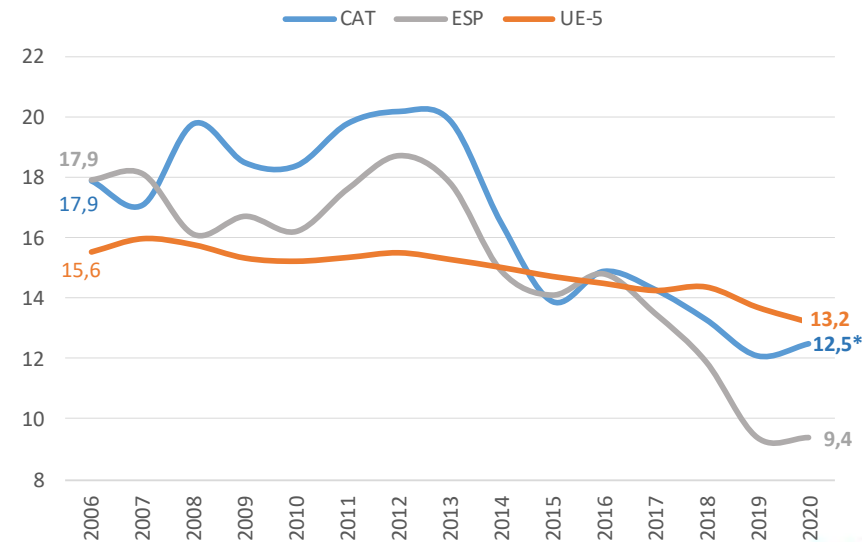

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE i Eurostat

Taxa d'ocupació: ocupats de 16 anys o més respecte a la població en edat de treballar.

Convergència CAT/UE-5 (en aquest cas és negatiu). De 1,6 p.p. (2019) a 0,7 p.p. (2020).

Bretxa salarial de gènere. En percentatge. Anual

Font: Idescat per a CAT i Eurostat per a ESP i UE-5

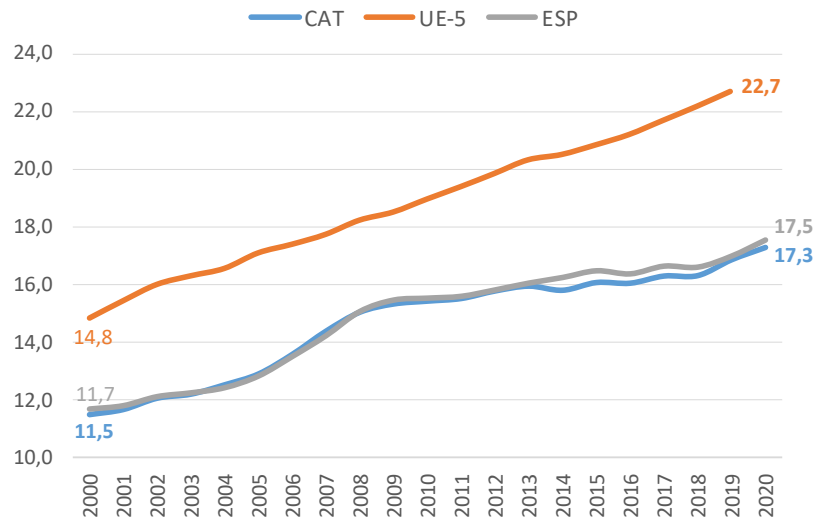
Bretxa salarial de gènere: diferència entre el salari brut mitjà per hora de l'ocupació assalariada masculina i de l'ocupació assalariada femenina, en percentatge del salari brut mitjà per hora de l'ocupació assalariada masculina. S'inclou tota l'ocupació assalariada d'empreses amb deu o més empleats. S'exclou l'administració pública i l'ocupació a les llars. (*) La dada de Cat 2020 s'ha calculat a partir de l'Enquesta Estructura Salarial i no segueix la metodologia d'Eurostat.

4.1. QUALITAT DEL CREIXEMENT → EQUITAT EN LA DISTRIBUCIÓ

Salari / hora (€ corrents PPA) CAT / UE-5

Salari mitjà per hora. Euros corrents, PPA. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat i l'INE

Salari mitjà per hora: salari mitjà brut per hora treballada efectiva dels assalariats.

PPA: Paritat de Poder Adquisitiu.

El **salari hora a CAT convergeix de forma notable amb la UE-5** durant els últims anys de l'expansió econòmica (CAT/UE-5 2005=75,5%; 2009=82,9%).

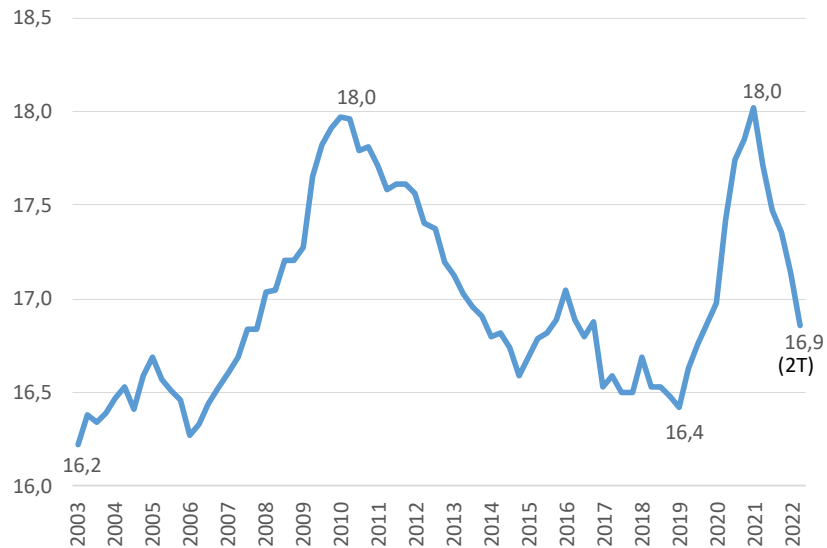
No obstant això, la crisi immobiliària marca un punt d'inflexió i CAT mostra una **tendència creixent en la bretxa salarial respecte al nucli europeu** (CAT/UE-5 2019=74,4%), clarament superior al diferencial del PIB per càpita (2019 = 92,0%).

**Convergència CAT/UE-5:
73,7% el 2019 / 74,4% el 2020**

4.1. QUALITAT DEL CREIXEMENT → EQUITAT EN LA DISTRIBUCIÓ

Salari / hora (€ 2015) CAT

Salari mitjà per hora. Euros constants 2015. mm 4T. Trim. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Salari mitjà per hora: salari mitjà brut per hora treballada efectiva dels assalariats.

El poder adquisitiu dels treballadors va caure significativament entre el 2010 i el 2018 degut a un procés lent i dolorós de devaluació interna.

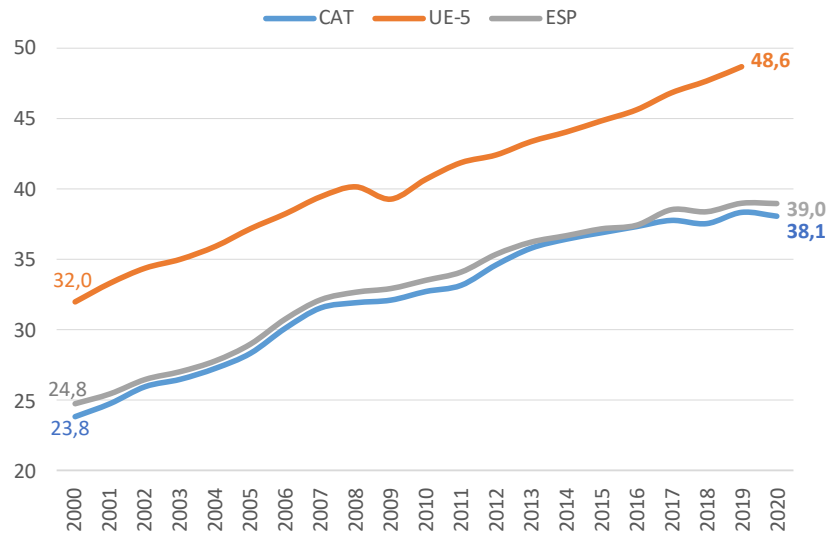
El fort repunt del salari mitjà per hora el 2020 i part del 2021 és un efecte estadístic transitori (la destrucció d'hores treballades va ser més intensa en els sectors amb salaris més baixos). El 2022 aquesta tendència s'ha revertit, impulsada per l'augment històric de la inflació (pressionant a la baixa els salaris reals).

Cau el salari real mitjà per hora treballada el 2022.

4.2. QUALITAT DEL CREIXEMENT → EFICIÈNCIA EN LA PRODUCCIÓ

PIB / hora treballada (€ corrents PPA) CAT / UE-5

PIB per hora treballada. Euros corrents, PPA. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat

PIB per hora: PIB per hora treballada efectiva dels ocupats.

PPA: Paritat de Poder Adquisitiu.

La **bretxa de productivitat** entre CAT i la UE-5 **tendeix a ampliar-se** en períodes d'expansió econòmica i **s'escurça** en etapes recessives (CAT/UE-5 2007=78,8%; 2014=82,9%; 2019=79%).

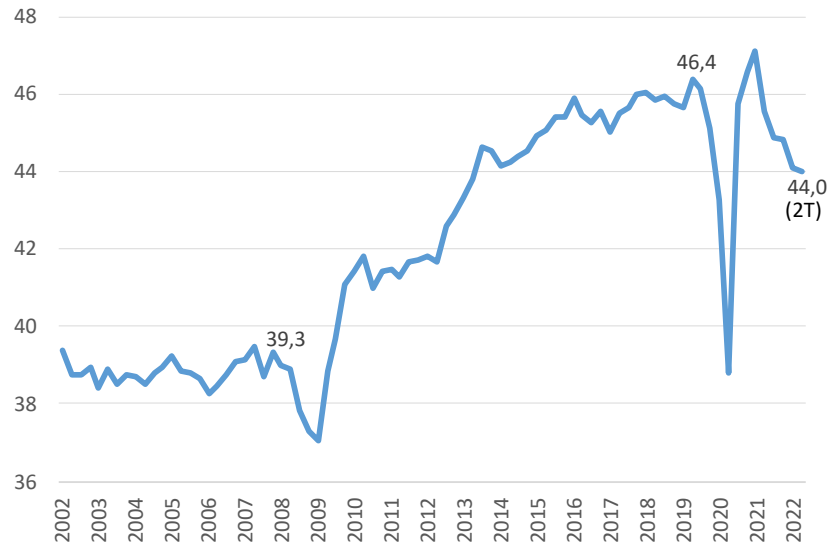
El **PIB per hora treballada** es va **mantenir relativament estable el 2020** en comparació amb l'any anterior (la caiguda de l'activitat econòmica ha estat similar al descens de les hores treballades).

Es manté el diferencial. Només augmenta una dècima, del 78,9% (CAT/ESP) el 2018 al 79% el 2020.

4.2. QUALITAT DEL CREIXEMENT → EFICIÈNCIA EN LA PRODUCCIÓ

PIB / hora treballada (€ 2015) CAT

PIB per hora treballada. Euros constants 2015. mm. Trim. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat i l'INE

PIB per hora: PIB per hora treballada efectiva dels ocupats.

La **productivitat del treball va augmentar** (21,8% acumulat entre el 2009 - 2019), però **la millora es concentra durant els anys de crisi econòmica** (forta reducció de l'ocupació en sectors de baixa productivitat laboral).

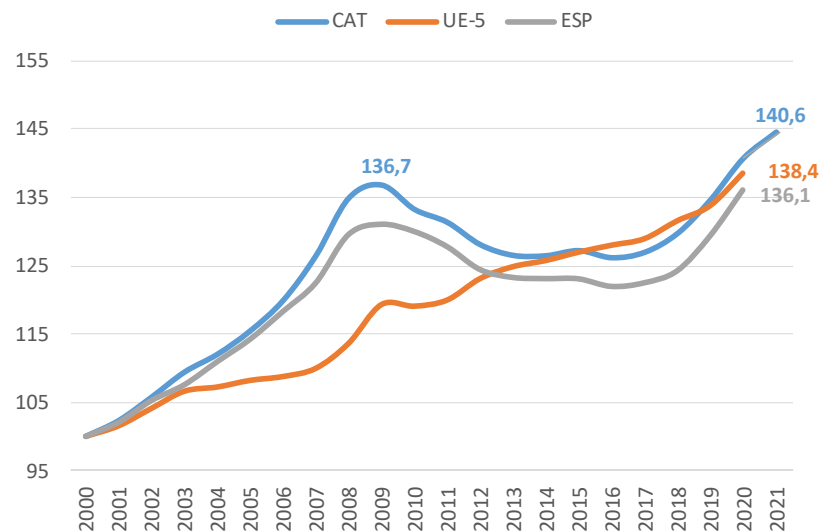
La recuperació més vigorosa del mercat laboral en relació amb l'activitat durant part del 2021 i 2022 explica que la **productivitat se situï per sota dels nivells previs a la Covid-19** (-5,1% el 2T de 2022 respecte al mateix període de 2019).

El PIB per hora treballada divergeix respecte als nivells pre-Covid.

4.3. QUALITAT DEL CREIXEMENT → MODEL RESILIENT, EQUILIBRAT I SOSTENIBLE

Costos laborals unitaris (índex 2000 = 100) CAT / UE-5

Costos laborals unitaris nominals. Índex 2000 = 100. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat, INE i Ameco

Costos laborals unitaris: ràtio entre la remuneració per assalariat i la productivitat del treball.

L'etapa expansiva es va caracteritzar per un creixement molt intens dels costos laborals unitaris a CAT en relació amb la UE-5, però durant la recuperació el **model econòmic a CAT ha seguit un patró de creixement més sostenible**.

El 2020 i 2021 els costos laborals unitaris han seguit una evolució creixent perquè la productivitat en termes reals ha caigut, mentre que el salari per treballador ha augmentat de forma moderada.

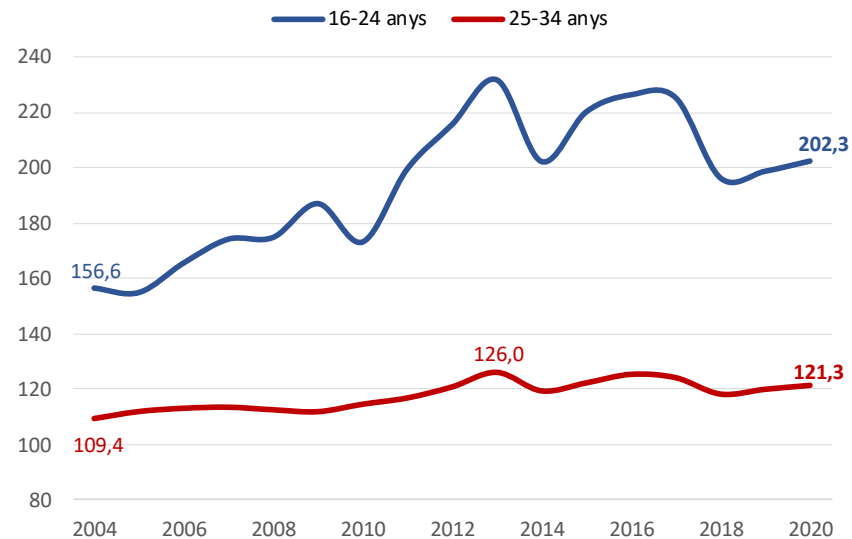
Divergència. Els costos laborals unitaris augmenten més a CAT en relació amb la UE (el 2019 el % CAT/UE-5 se situava en el 100,7%, el 2020 va ser del 101,6%).

5.1. EQUITAT GENERACIONAL → EVOLUCIÓ

Bretxa salarial dels joves (I): Salari total (%)

La bretxa salarial dels joves a CAT va augmentar durant la fase recessiva (2009-2013), i no va disminuir durant la recuperació (2014-2019), com sí va succeir a la UE-5. Per tant, a CAT l'augment d'aquesta bretxa ha passat de conjuntural a estructural.

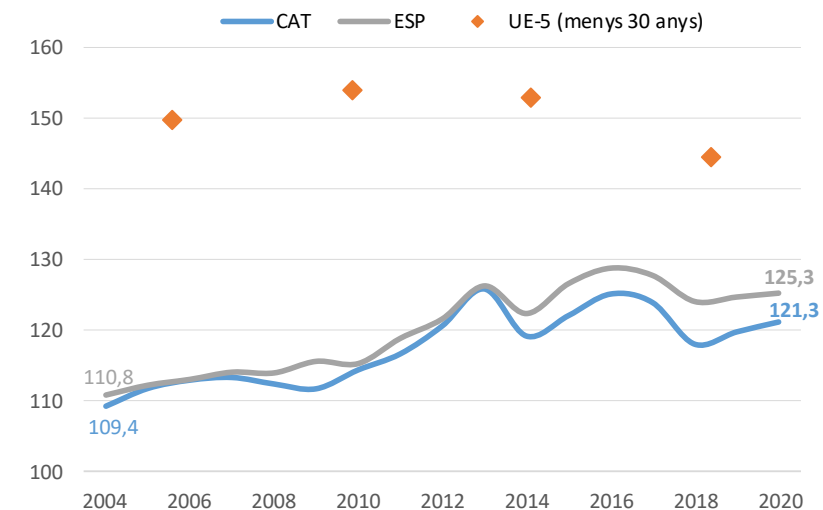
Bretxa salarial dels joves. En percentatge. Anual. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE).

Bretxa salarial dels joves: ràtio entre el salari brut anual del total d'assalariats i el salari brut anual dels assalariats joves.

Bretxa salarial dels joves. En percentatge. Anual

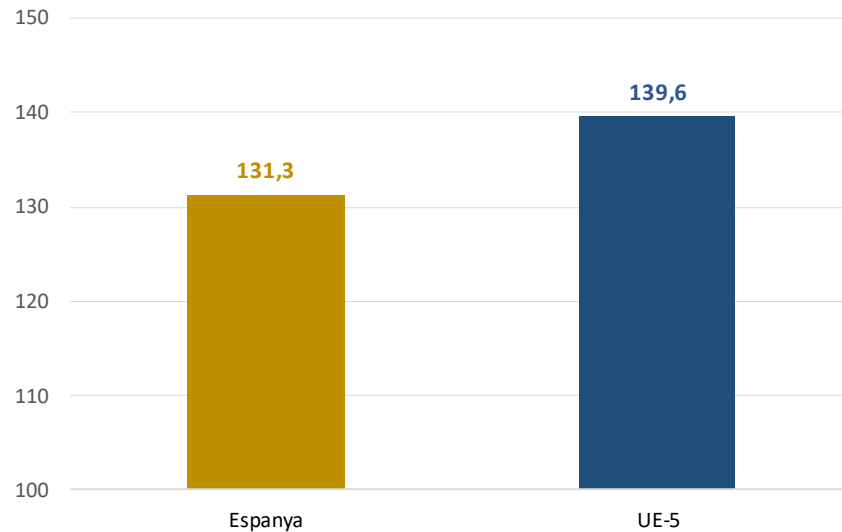
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE i Eurostat).

Bretxa salarial dels joves: correspon a la bretxa salarial dels menors de 30 anys.

5.1. EQUITAT GENERACIONAL → EVOLUCIÓ

Bretxa salarial dels joves (II): Salari total (%)

Bretxa salarial dels joves. 2018. En %. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (Eurostat).

Bretxa salarial dels joves: ràtio entre el salari brut anual del total d'assalariats i el salari brut anual dels assalariats joves (menys de 30 anys).

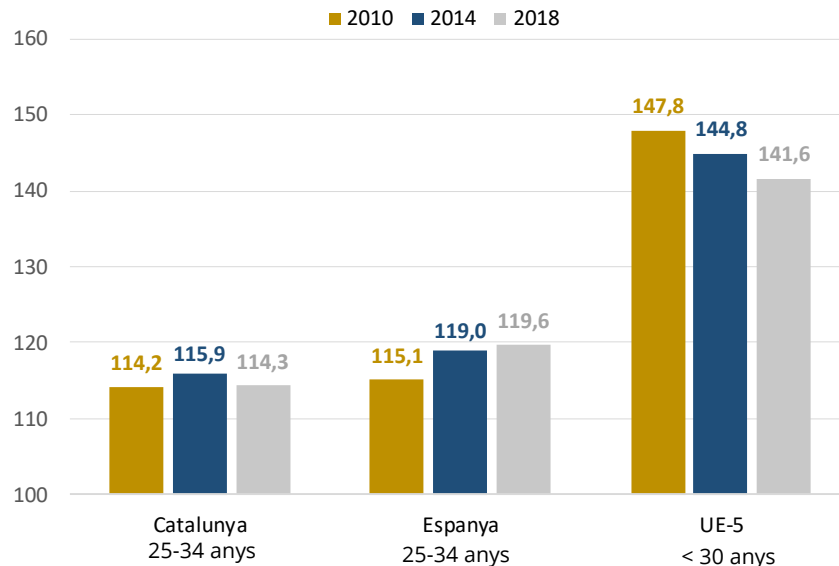
La bretxa salarial dels joves a ESP és sistemàticament inferior en termes relatius amb la UE-5.

L'any 2018 el diferencial entre ESP i la UE-5 es va situar en els 8,3 punts percentuals.

5.1. EQUITAT GENERACIONAL → EVOLUCIÓ

Bretxa salarial dels joves (III): Salari hora (%)

Bretxa salarial dels joves per hora treballada. En %. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE i Eurostat).

Bretxa salarial dels joves per hora treballada: ràtio entre el salari brut per hora treballada efectiva dels assalariats joves (25-34 anys a Catalunya i Espanya, menys de 30 anys a la UE-5) en proporció del salari per hora del conjunt dels assalariats. **Atenció:** no és correcte comparar els nivells de la bretxa salarial entre CAT i ESP amb la UE-5 (els grups d'edat són diferents). Únicament es pot fer una comparativa de l'evolució temporal.

La bretxa salarial per hora treballada dels joves (25-34 anys) a CAT ha seguit un comportament paral·lel al de la bretxa salarial total, però amb menys intensitat.

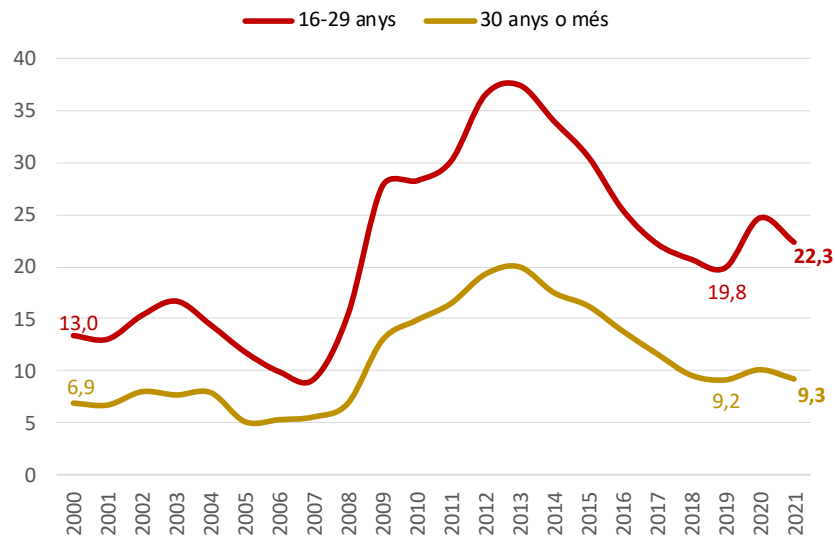
En canvi, a la UE-5 s'observa una millora constant de les condicions retributives dels joves per hora de feina efectiva en comparació amb el conjunt dels assalariats.

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Intensitat del treball i poder de negociació: Taxa d'atur (%)

La major probabilitat dels joves d'estar a l'atur implica un menor grau d'activitat en comparació amb els treballadors adults, i és un dels factors que explica l'augment de la desigualtat econòmica entre ambdós col·lectius. La taxa d'atur juvenil a CAT duplica en mitjana la de la UE-5 des de l'inici de la crisi econòmica.

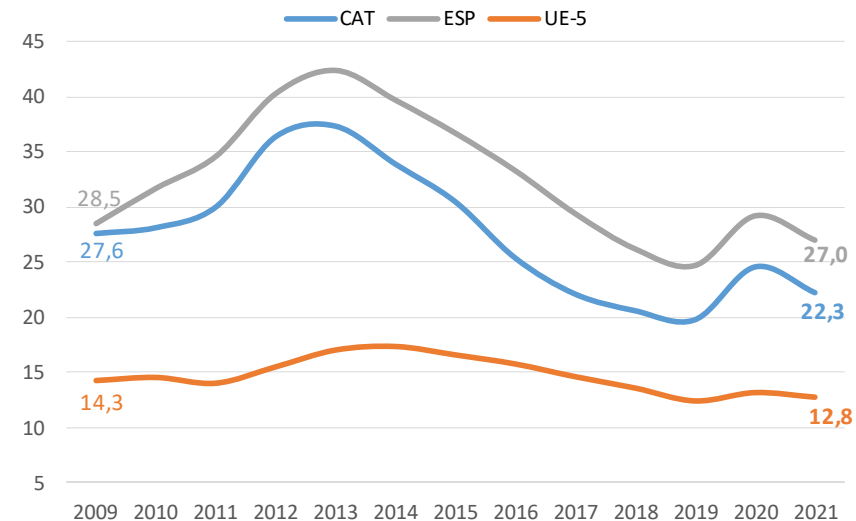
Taxa d'atur. En percentatge. Anual. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut.

Taxa d'atur: aturats respecte al total d'actius en cadascun dels grups d'edat.

Taxa d'atur juvenil. En percentatge. Anual.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

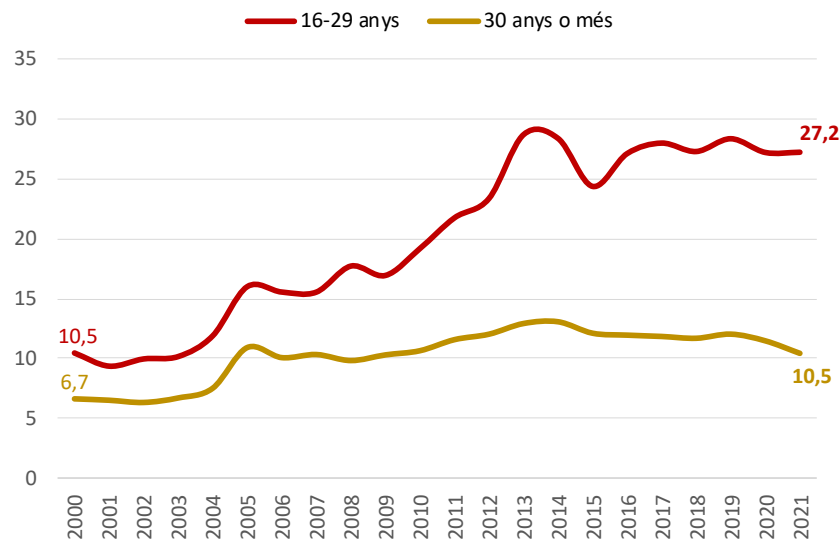
Taxa d'atur juvenil: entre els 16 i els 29 anys a Catalunya i els 15 i 29 anys a Espanya i a la UE-5.

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Condicions de treball (I): Taxa d'assalariats a temps parcial (%)

Un segon factor explicatiu de la creixent bretxa salarial juvenil és el **creixement més intens de la contractació a temps parcial dels joves a CAT**. El percentatge de joves a temps parcial a CAT va convergir ràpidament amb la UE-5 fins a la crisi del deute sobirà, i ja se situa en taxes superiors en comparació amb els països del nucli europeu.

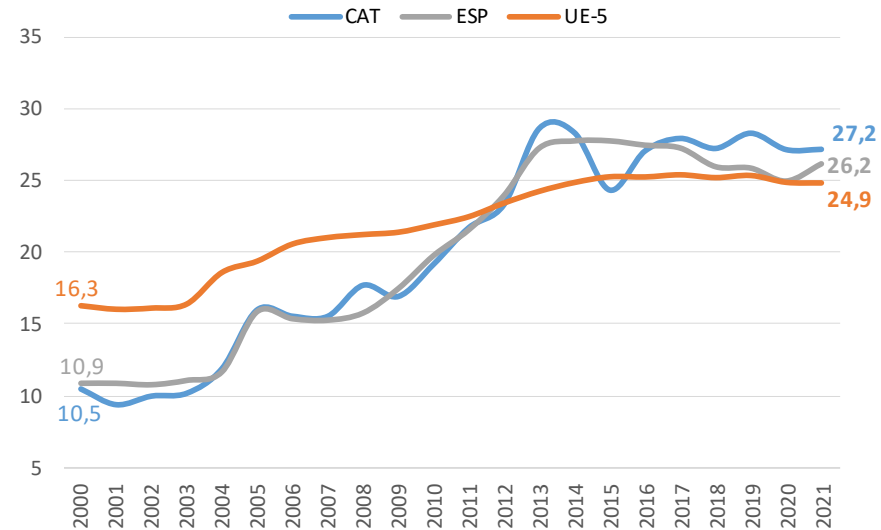
Taxa d'assalariats a temps parcial. En percentatge. Anual. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut.

Taxa d'assalariats a temps parcial: assalariats amb un contracte laboral a temps parcial respecte al total d'assalariats.

Taxa d'assalariats joves a temps parcial. En percentatge. Anual

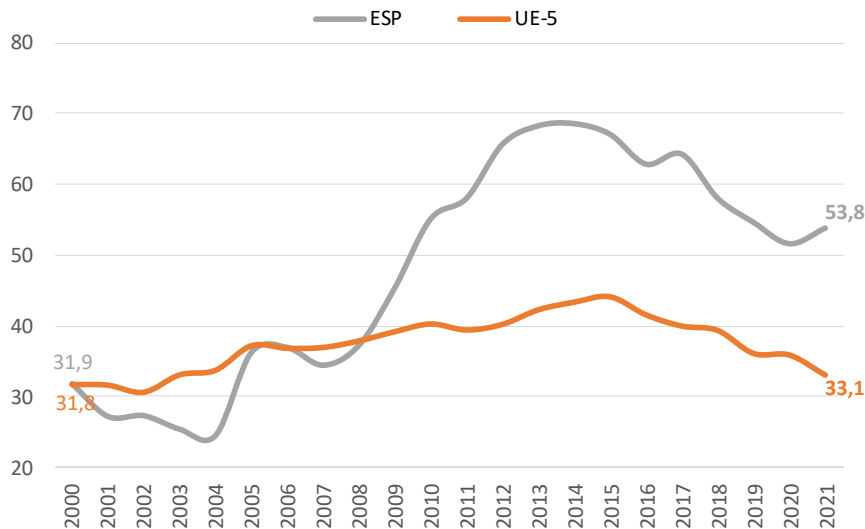
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

Taxa d'assalariats joves a temps parcial: entre els 16 i els 29 anys a Catalunya i els 15 i 29 anys a Espanya i a la UE-5.

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Condicions de treball (II): Taxa d'assalariats a temps parcial involuntari (%)

Taxa d'assalariats joves a temps parcial involuntari. En %. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

Taxa d'assalariats joves a temps parcial involuntari: assalariats joves (15-29 anys) amb contracte a temps parcial però que voldrien treballar a jornada sencera respecte al total d'assalariats amb contracte a temps parcial.

L'augment secular de la taxa d'assalariats joves a temps parcial involuntari a ESP (no hi ha dades per CAT) suggereix que **l'augment de la taxa de parcialitat no s'explica per un canvi estructural de les preferències dels treballadors** (conciliació familiar, lleure, etc.), **sinó per un augment de la precarietat laboral.**

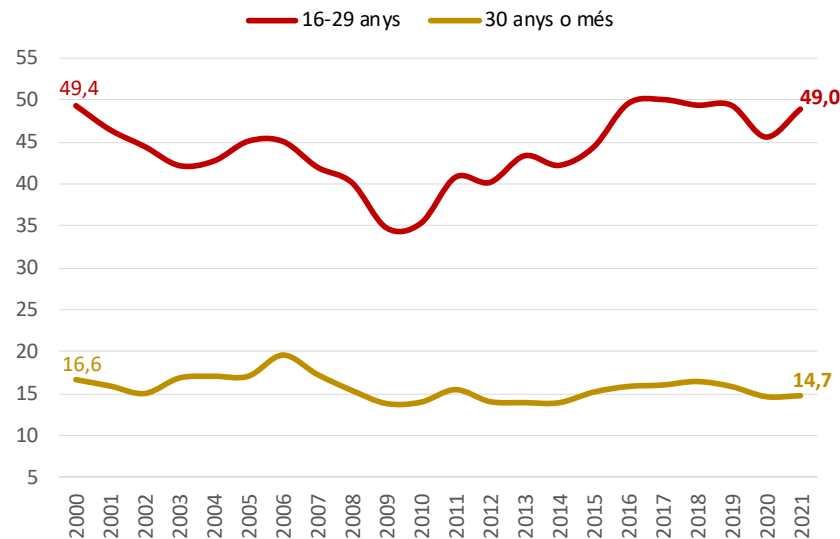
A la UE-5 la taxa de parcialitat involuntària juvenil pràcticament no ha augmentat entre el 2000 i el 2021, tot i l'increment gradual de la taxa d'assalariats a temps parcial dels joves.

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Condicions de treball (III): Taxa de temporalitat (%)

L'augment del diferencial entre la taxa de temporalitat dels joves i la dels adults a partir de la crisi del 2008 és un altre factor determinant que ajuda a explicar la creixent bretxa salarial dels joves. Exceptuant els anys 2009 i 2010 (marcats per una forta destrucció d'ocupació juvenil), el percentatge de joves assalariats amb contractes temporals a CAT és clarament superior al del nucli europeu.

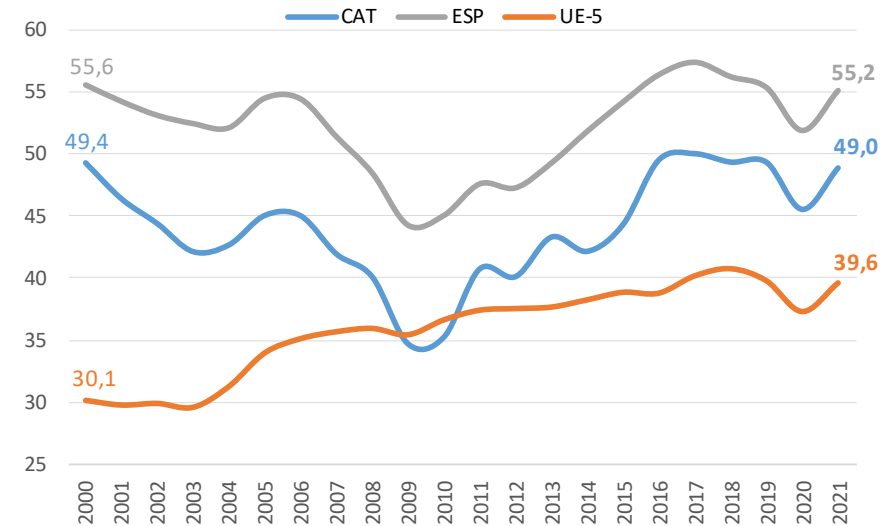
Taxa de temporalitat. En percentatge. Anual. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut.

Taxa de temporalitat: assalariats amb un contracte laboral temporal respecte al total d'assalariats.

Taxa de temporalitat juvenil. En percentatge. Anual.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

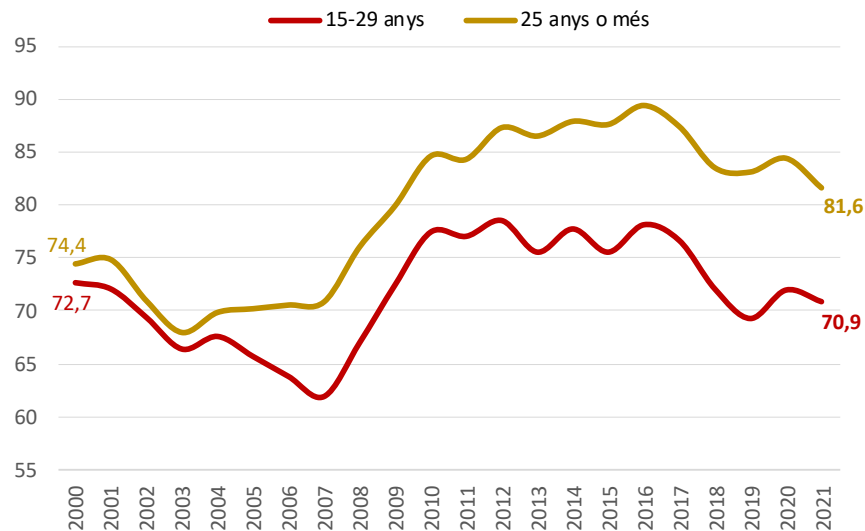
Taxa de temporalitat juvenil: entre els 16 i els 29 anys a Catalunya i els 15 i 29 anys a Espanya i a la UE-5.

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Condicions de treball (IV): Taxa de temporalitat involuntària (%)

La taxa de temporalitat involuntària dels joves va augmentar ràpidament a partir de la crisi del 2008, però s'ha reduït durant la recuperació econòmica. Aquesta dinàmica ha estat similar a la dels adults, però amb taxes superiors (els joves són més propensos a compaginar els estudis amb feines temporals). **A ESP la temporalitat involuntària juvenil és més del doble en comparació amb la UE-5.**

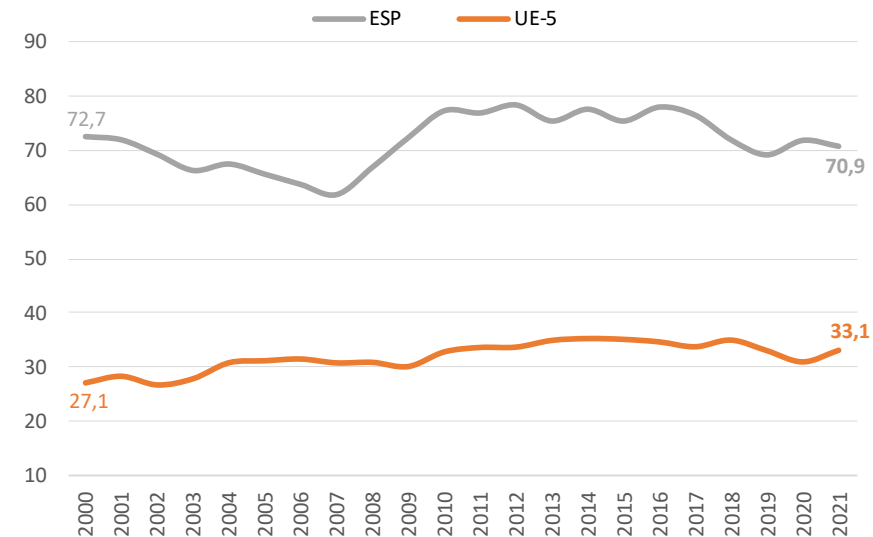
Taxa de temporalitat involuntària. En percentatge. Anual. ESP

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

Taxa de temporalitat involuntària: assalariats amb contracte temporal però que voldrien treballar amb un contracte indefinit respecte al total d'assalariats amb contracte temporal.

Taxa de temporalitat juvenil involuntària. En percentatge. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

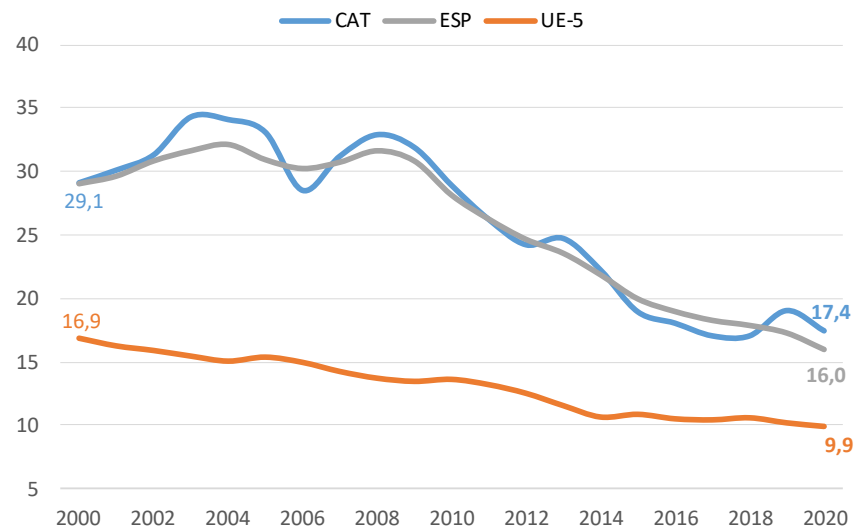
Taxa de temporalitat juvenil involuntària: joves compresos dins la franja d'edat dels 15 als 29 anys.

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Formació (I): Abandonament prematur (%) i Joves amb estudis terciaris (%)

El percentatge de joves que abandonen de forma prematura la seva formació ha seguit una trajectòria decreixent a CAT, i ha tendit a convergir en termes relatius amb la UE-5. A més, la proporció de joves amb estudis terciaris ha augmentat ràpidament des del 2012, ampliant el diferencial amb el nucli europeu. **Aquests indicadors del costat de l'oferta no justificarien un augment de la bretxa salarial dels joves.**

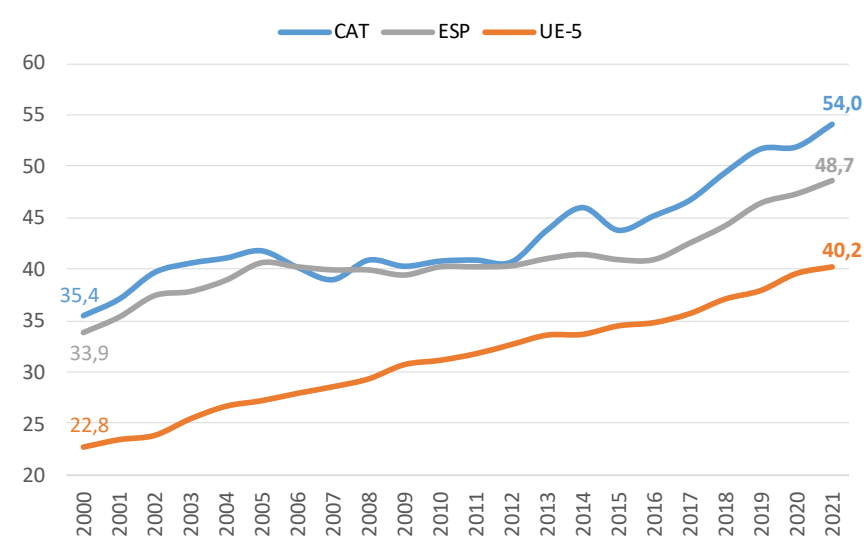
Abandonament prematur dels estudis. En percentatge. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat.

Abandonament prematur dels estudis: percentatge de la població jove (18 – 24 anys) que té com a molt la ESO i no realitzava (en el moment de l'enquesta) cap estudi o formació addicional.

Població jove amb estudis terciaris. En percentatge. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir d'Eurostat.

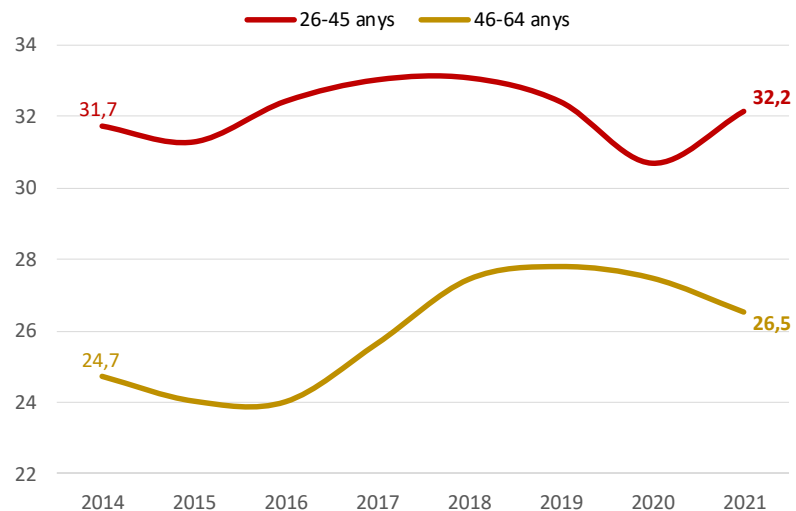
Població jove amb estudis terciaris: percentatge de la població jove (25-34 anys) amb estudis terciaris (cicles superiors, graus universitaris, màsters i doctorats).

5.2. EQUITAT GENERACIONAL → DETERMINANTS

Formació (II): Taxa de sobrequalificació (%)

El diferencial de sobrequalificació dels joves, en comparació amb generacions anteriors i amb la UE-5, s'explica perquè la millora del nivell educatiu de la població ha avançat més ràpidament que la transformació del model productiu i també pel desajust entre l'oferta i la demanda de perfils laborals.

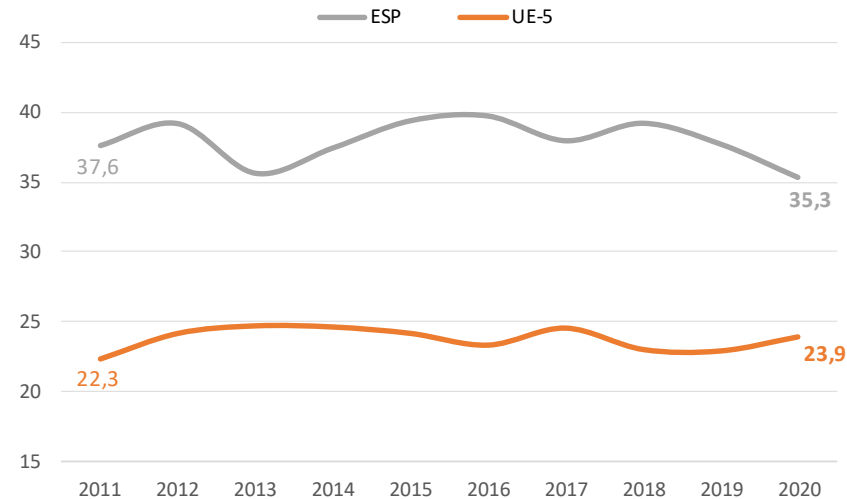
Taxa de sobrequalificació. En percentatge. Anual. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir de CaixaBank Dualiza, Observatori de la Formació Professional.

Taxa de sobrequalificació: percentatge de la població ocupada en un lloc de feina que hauria de ser realitzada per persones amb un nivell educatiu inferior.

Taxa de sobrequalificació juvenil amb estudis terciaris. En %. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de Skills Intelligence, European Centre for the Development of Vocational Training.

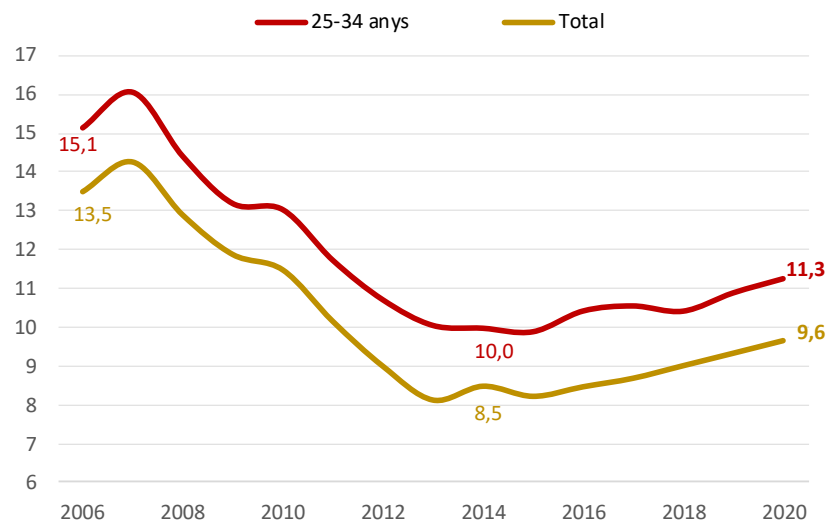
Taxa de sobrequalificació juvenil amb estudis terciaris: percentatge de la població jove (25-34 anys) amb estudis terciaris en un lloc de feina que requereix un nivell d'estudis inferior.

5.3. EQUITAT GENERACIONAL → IMPLICACIONS

Accés a l'habitatge: Índex d'esforç immobiliari i accés dels joves al lloguer

Una de les implicacions de la creixent bretxa salarial és el major esforç relatiu que han d'assumir els joves per disposar d'un habitatge. Si bé el descens del preu dels immobles entre el 2008 i el 2013 a CAT va reduir la pressió sobre l'accés al mercat de compra i lloguer, des del 2014 la tendència s'ha revertit, fet que perjudica més als joves (dediquen un percentatge superior del salari al cost de l'habitatge).

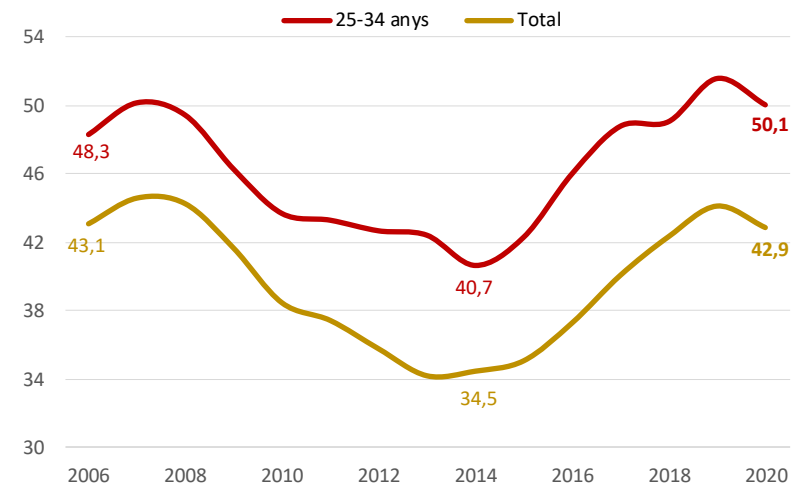
Índex d'esforç immobiliari (compravenda). Anual. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir del MITMA i l'Enquesta Estructural Salarial (INE).

Índex d'esforç immobiliari: ràtio entre el valor mitjà de les transaccions immobiliàries i el salari net anual.

Accés dels joves al mercat del lloguer d'habitatge. Anual. CAT

Font: Elaboració pròpia a partir de la Generalitat de Catalunya i l'Enquesta Estructural Salarial (INE).

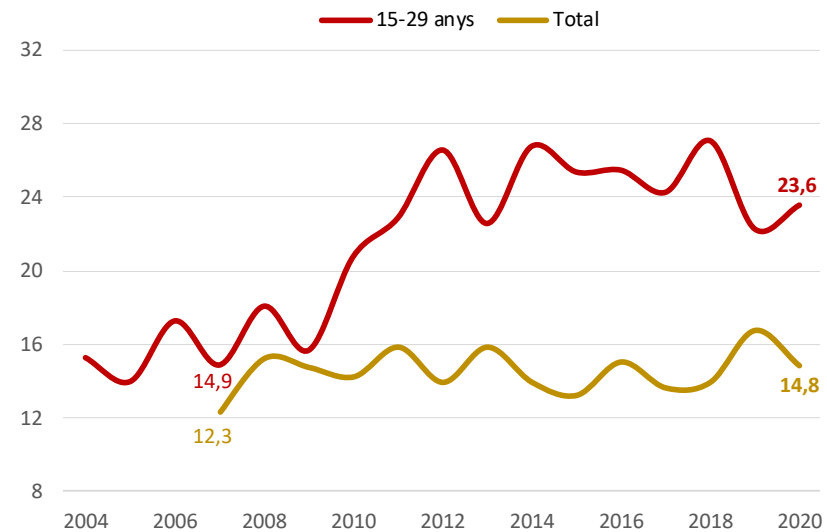
Accés al mercat del lloguer d'habitatge: ràtio entre el lloguer mitjà i el salari net mitjà.

5.3. EQUITAT GENERACIONAL → IMPLICACIONS

Desigualtat: Taxa de risc de pobresa (%)

L'ampliació de la bretxa salarial dels joves a CAT a partir de la crisi del 2008 explica **l'increment relatiu de la taxa de risc de pobresa juvenil, així com l'augment estructural de la desigualtat entre joves i adults**. Les millors condicions laborals a la UE-5 generen una evolució més estable dels nivells de pobresa relativa dels joves, amb episodis menys dolorosos en fases recessives.

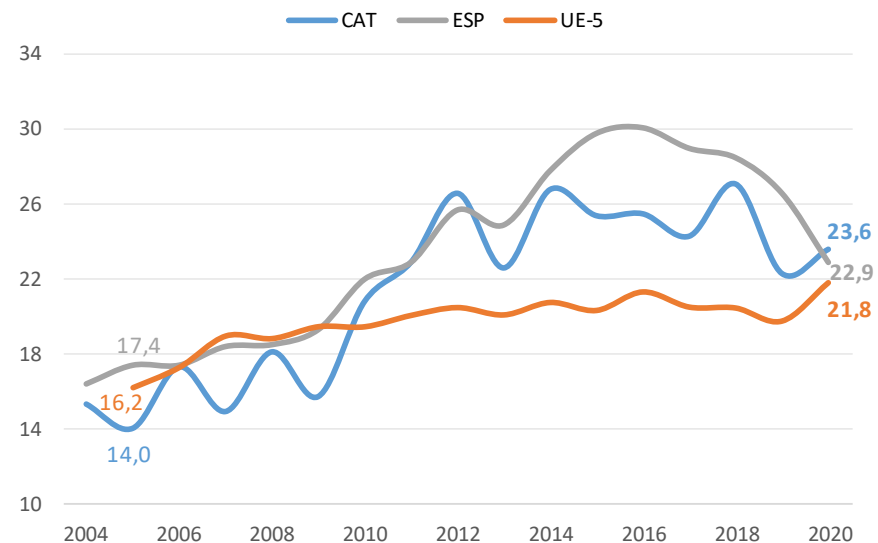
Taxa de risc de pobresa. En percentatge. Anual. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i l'INE.

Taxa de risc de pobresa: percentatge de la població amb uns ingressos nets per sota del 60% de la mediana després de les transferències socials.

Taxa de risc de pobresa juvenil. En percentatge. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut i Eurostat.

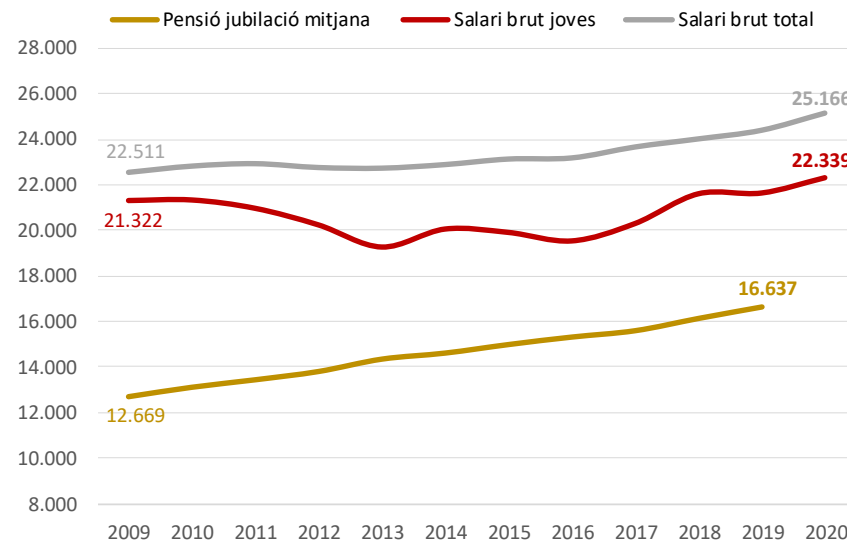
Taxa de risc de pobresa juvenil: entre els 15 i els 29 anys a Catalunya, Espanya i la UE-5.

5.3. EQUITAT GENERACIONAL → IMPLICACIONS

Desigualtat en els ingressos: Pensió de jubilació mitjana i salaris dels joves

La precarietat contractual del mercat de treball a CAT provoca un estancament dels salaris dels joves, fet que posa en **risc l'equitat generacional dels ingressos en comparació amb el col·lectiu dels pensionistes**. El millor funcionament del mercat laboral a la UE-5 genera una **pauta de creixement més equilibrada entre l'augment de la pensió mitjana i els salaris dels joves**.

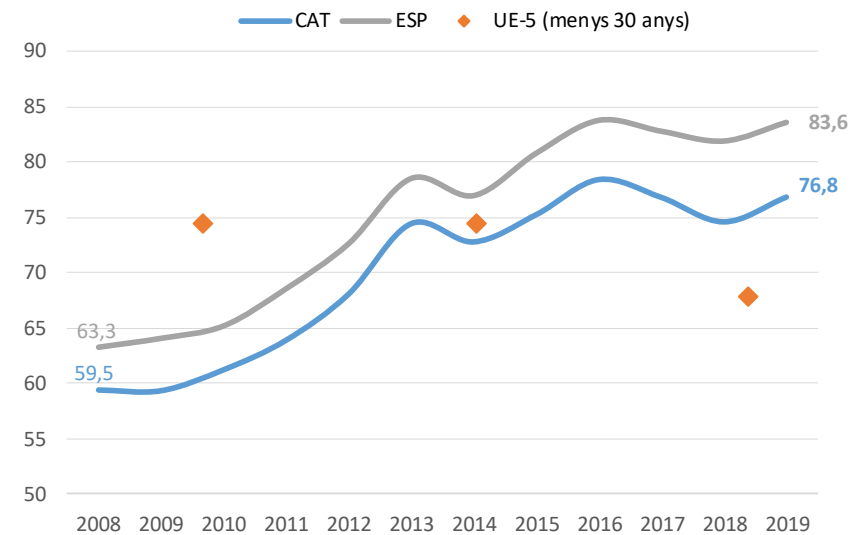
Pensió mitjana i salari anual brut dels joves. Catalunya

Font: Elaboració pròpia a partir del MISSM i l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE).

Pensió de jubilació mitjana: pensió mitjana de jubilació del Règim General. La sèrie històrica per a Catalunya és estimada. S'aplica el diferencial de la pensió mitjana del total de règims de la Seguretat Social entre Catalunya i Espanya a la pensió mitjana espanyola del Règim General. El salari brut dels joves correspon a la franja d'edat dels 25 als 34 anys.

Pensió de jubilació mitjana. En % del salari brut dels joves. Anual

Font: Elaboració pròpia a partir del MISSM i Eurostat.

Pensió de jubilació mitjana: correspon a la pensió mitjana de jubilació del Règim General. La sèrie històrica per a Catalunya és estimada. S'aplica el diferencial de la pensió mitjana del total de règims de la Seguretat Social entre Catalunya i Espanya a la pensió mitjana espanyola del Règim General. El salari brut dels joves a Catalunya i Espanya correspon a la franja d'edat dels 25 als 34 anys, i a la UE-5 als de menys de 30 anys.

iPB

Indicadors | Progrés | Benestar

Cambra de Comerç de Barcelona